

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POSWIĘCONY
 = = = = SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO. = = = =

Prenumerata wynosi Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednospaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, na 2 i 3 kol. po k. 25, na 4 kol. po k. 15. Drobnie ogłoszenia po k. 5, za wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50% drożej.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują księgarnie, kantory i biura ogłoszeń: w Częstochowie, Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
 Częstochowa, II-ga Aleja № 38—Telefon № 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8—10 wieczorem. Kłopotliwych nadesłanych redakcja nie zwraca.

Filie: w Zawierciu w księgarni p. Z. Hubickiej i w Rakowie u p. A.

Cena pojedynczego numeru kop. 3.

2-ga Aleja № 38. — Tel. № 497.

TEATR „URANJA”

Program od soboty 3 do poniedziałku 5 Maja r. b. (włącznie)

MIRACLE

Wybitny dramat w 4 częściach (2200) metrów z życia średniowiecznych rycerzy w wykonaniu najwybitniejszych Art. Europejsk. Prawdziwie wspaniały i Sensacyjny

NA SCENIE
 pod artystycznym kierunkiem Stokowskiego
ZWARJOWANA
RODZINA
 Bardzo wesoła farsa w 1-m akcie tłumaczenia angielskiego.

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO
 II-ga Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie
 Program soboty od 3 do wtorku 6 Maja 1913 roku (włącznie.)
 Telefon № 4—77.

W LWIEJ KLATCE Dramat z życia pogromców zwierzają, w 2-ch częściach.
CZUĆ CEBULKĘ (komiczny) **SEPJA** (naukowy)
 Malownicza Anglja (z nat. w kol.) Dziennik Pathé № Zilla Sprawy błędne Kronika
 Na scenie **Miłości Ułańskie** Komedjo opera w 1-m akcie
 W FOTOPLASTYKONIE Inter-laken.

II-ga Aleja **TEATR PARYSKI** Kinematograf
 Telefon 334.
 Program od soboty 3 do poniedziałku 5 Maja r. b. (włącznie.)

Kronika Gaumont'a (ostat. nowosc.) | Fryko Bokserem (bar. komicz.)
CYNIZM HAZARDU Wzruszająca tragedia w 3-ch częściach z udziałem p. Ewy Tomsem i p. Harris.
Rudolfi Szampionem w miłości (komedia)
 Na scenie: **Antoś i Antosia** Krotoczwila ze śpiwaniami w 1-akcie.

DENTYSTA Roman FILIPOWICZ
 CZERZESZCZANIN
 II-ga Aleja № 24 Telefon № 482.
 Przyjmuje od 9—1 i od 3—7 po poł.

A. DĘBICKI
 Geometra przysięgły
 Teatralna 23 m. 14 parter telef. 602
 Wykonuje wszelkie roboty Miernicze

PIWA-EXPORTOWE, PILZEŃSKIE, STOŁOWE, FENIX-K. SZWEDE—CZĘSTOCHOWA

Nasi ziemianie a żydzi.

Nadszedł czas, że Polak kupuje w polskim sklepie. Ujrząwszy obok sklepu polskiego, sklep żydowski lub cudzoziemski, wejście do pierwszego, omińcie zaś drugi. Takli wybór jest zupełnie naturalny, zrozumiały dla każdego Polaka, który wie, że bez poparcia sklepów polskich nie można wytworzyć polskiego mieszczaństwa. O ile zaś nie będziemy mieli mieszczaństwa, jesteśmy skazani na podbój ekonomiczny przez żydów i cudzoziemców, na zalew żydowski. Łódź jest siedliskiem żydostwa, Częstochowa i Będzin mają przeszło po 22 tysiące żydowskich mieszkalców, Piotrków, Sosnowiec—po 14 tysięcy żydów. Drobne miasteczka i osady w gub. piotrkowskiej są zarydzone i odznaczają się opłakanym stanem ekonomicznym i słabym rozwojem.

Jedynym naszym ratunkiem jest popieranie polskich przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych przez polską publiczność, co wywoła częściową emigrację żydów do innych krajów europejskich lub do Ameryki. Masa drobno-mieszczaństwa żydowskiego i proletariatu znalazłaby tam możliwość bytu innego, niż w Królestwie Polskiem, gdzie zajmują się ole drobny handlem, używając często fałszywych miar i wag. Do wyzbycia się z zależności ekonomicznej od żydów, do wytworzenia polskiego mieszczaństwa powołane jest całe polskie społeczeństwo w Królestwie Polskiem, nietylko mieszkający miast lecz i wsi. Nasza wieś wydłupa się corocznie w skutek emigracji sezonowej. Obiecyasli doznają różnych krzywd w Niemczech, a jednak jadą tam corocznie, potrzebują zarobku, którego im kraj nie daje. Poza tem corocznie pewna liczba mieszkalców wsi ginie dla kraju, ginie narodowo, stając się emigracją osadniczą za morzem. Obliczono, że corocznie wychodzi z kraju milion ludzi w poszuki-

waniu lepszego bytu. Stosunkowo niewielka liczba tych emigrantów nie wraca, wracają jednak obliczysasi z zaoszczędzonymi w ojczyźnie hakatyśców lub gdzieś indziej pieniędzmi.

Emigracja sezonowa zmniejszyłaby się, gdyby w kraju rozwinął się polski przemysł i handel. Można to uczynić, gdyż nie jesteśmy pozbawieni środków. Nasze nieliczne mieszczaństwo ma pewne fundusze, nasz lud ma oszczędności w kasach pożyczkowo-oszczędnościowych, nasza arystokracja ma kapitały.

Do niedawna uważano żydów za najzdolniejszych organizatorów handlu i przemysłu, powierzano im polskie kapitały. Dzisiaj nadszedł czas, kiedy pieniądze polskie powinny być powierzone dla obrotu w handlu i przemyśle Polakom. W kraju powstaną polskie zakłady handlowe i przemysłowe, które będą mogły zatrudnić większą, niż dotychczas liczbę polskich robotników. Emigracja sezonowa zmniejszy się.

Nasze ziemiaństwo nie zerwało jeszcze zupełnie z żydami, korzysta jeszcze z kredytu żydowskiego, uważa też kredyt, jako zło konieczne. Korzysta z tego kredytu nietylko w razie potrzeby pieniędzy na cele produkcyjne, lecz i na przeróżne używania i przyjemności. Ziemiańskie nasi prowadzą także handel z żydami. Ciekawi jesteśmy jaki corocznie cyfrowo jest rozmiar handlu dokonywanego przez nasze ziemiaństwo z żydami. Ciekawi jesteśmy statystyki kredytu żydowskiego, udzielanego ziemiańcom naszym. Cyfry te kryłyby zapewne wiele wyle. Ten zer. Ten kredyt i handel daje corocznie tysiącom rodzin żydowskich dobre utrzymanie. Obecnie władom prześle, że na nasze oplakane stosunki oddziaływują nietylko kapitały, handel, przemysł żydowski, oddziaływują na nie jeszcze gorzej wielkie wpływy żydowskie. Żydzi nie chcą, aby życie polskie w Królestwie ujrzało świt lepszego jutra. Oni przecież się cieszą, że nadzieja samorządu upadła.

Słusznie pisze jeden z publicystów

polskich. „Najwna istota polska nawet przecież nie umie, co się tam za kulami przeciw nam dzieje. Informacje o nas! które posiada rząd, nie byłoby takimi jakimi są, gdyby w nich nie współdziałał niszczycielski duch żydów, najmiejletniejszych informatorów, bo ludzi, wobec których polacy zwierają się niemal, jak dzieci, ze wszystkiego, co jest, a nawet i z tego, czego niema. Nikt zaś nie posiada lepszego sztuki wywiadywania się i preparowania informacji, niż żydzi.

Uspesobienie polskie jest nawskroś pokojowe, a więc nie zna nienawiści ku żydom, wie uznaje ani nie popiera nawet zasadniczej walki przeciw zgnubnym działaniom żydów. Ale o ile niemożemy być zasadniczymi przeciwnikami rzetelnej pracy żydów, o tyle jest koniecznem, abyśmy się z całą świadomością bronili przeciw ich zgubnym wpływom. Do tego oni nas zmuszają swoim postępowaniem, nie przebiegającym nigdy w sroekach!

Nasze ziemiaństwo uznaje przecież słuszność tej prawdy.

L. M.
 Częstochowa 2—V—1913.

Koła samopomocy przemysłowej.
 Oddawna uczuwa się brak organizacji, któreby udzielały wszechstronnych informacji w kwestjach naszego przemysłu i handlu osobom rozpoczynającym pracę w tej dziedzinie. Brak ten uwydatnił się szczególnie silnie w ostatnich czasach, gdy na polu handlu i przemysłu drobnego zaczęło się znaczne ożywienie. Do pracy na tem polu stają przeważnie ludzie niewyrobieni z handlem mało obeznani, dia których niezbędna jest pomoc przy pierwszych krokach na tem polu. To też zaczęto zwracać się do najróżnorodniejszych instytucji oraz redakcji pism z zapytaniami, dotyczącymi przemysłu i handlu.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski
 Częstochowa Aleja III-cia dom własny Egz. od r. 1887. Telef. 260 **KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI** WYKONUJE RZĘBY POMNIKI, ROBOTY SUDOBLANE I KOŚCIELNE.
 Fabryka posadzki cementowej na chedniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wrobów z cementu **Ceny Najprzystępniejsze.**

W TEATRZE

„ODEON”

i w gmachu panoramy

„GOLGOTA”

Słynne arcydzieło kinematograficzne

„QUO VADIS”

podług powieści HENRYKA SIENKIEWICZA
w 6-ciu olbrzymich częściach — trwających 2 i pół godziny.

Wystawione będzie
jednocześnie
od soboty 10-go do piątku
16-go Maja (włącznie)
Chóry-Orkiestra.

Od Administracji.

Uprzejmie prosimy Szanownych prenumeratorów, o łaskawe wpłacenie **zaległej prenumeraty i odnowienie** na kwartał bieżący. Jednocześnie przypominamy że dla dogodności Sz. prenumeratorów nie mogących w tygodniu uiścić prenumeratę i zamiejscowych Administracja (II-ga Aleja № 38 sklep frontowy) otwarta w niedziele i święta od godziny 8—10 rano i od 2 do 5 po południu. **Prenumeratorów zamiejscowych**, uprasza się o nadysłanie **prenumeraty kwartalnie** zawsze z góry. Prenumeratorem zamiejscowym który na wysłany im rachunek w bieżącym miesiącu nie dał odpowiedzi i prenumeraty nie nadesłał zmuszeni będziemy **wysyłkę „Gońca” wstrzymać**.

Dla znawców i rekonwalescentów

KONIAKI FRANCUSKIE
A. C. MEUKOWA
poleca: skład win
K. KRAKOWIECKI
II-ga Aleja № 24, tel. № 2-53.

Jednakże tak instytucje społeczne, jak i redakcje nie były w możności zadość uczynienia życzeniom pytających; bądź to z powodu braku odpowiedniego materiału, bądź to z braku czasu.

Odczuwając tę zwiną potrzebę niektóre instytucje potworzyły u siebie wydziały informacyjne w kwestjach, wchodzących w zakres ich działalności. Ogół jednak, słabo orientujący się do sfery kompetencji poszczególnych organizacji, zwraca się często nie do właściwym adresem. Wynika z tego powodu niepotrzebna zwłoka, tem dotkliwsza dla pytających, którym zależy na szybkiej informacji.

Na naradach, podjętych z inicjatyw Biura Pracy Społecznej, po szczegółowym rozważeniu sprawy, przekazano ją Warszawskiemu Oddziałowi Towarzystwa popierania przemysłu i handlu. W toku dalszych narad sekcja Towarzystwa, Koło Samopomocy Przemysłowej wyraziło gotowość utworzenia, tytułem próby, Biura Informacyjnego, w celu udzielenia informacji w dziedzinie wytwórczości krajowej, zbytu, źródeł nabycia towarów, techniki organizacyjnej oraz w sprawach celnych i taryfowych. Inne zaś organizacje społeczne przyrzekły współdziałanie w tej sprawie przez udzielanie odpowiedzi w kwestjach wchodzących w zakres ich kompetencji.

Biuro Informacyjne Koła Samopomocy już rozpoczęło swe czynności i udziela wszelkich informacji w zakresie wyżej wymienionym na zapytania listowne. Z kompetencji swego Biura Koło Samopomocy wyłączało informacje o zdolnościach kredytowych oraz reklamacyjne itp.

Pragnąc, aby z biura informacyjnego mogły korzystać jak najszersze rzesze drobnych przemysłowców i kupców. — Koło Samopomocy postanowiło udzielać informacji bezpłatnie. Jedynie na koszt korespondencyjne Koło pobierać będzie 50 k. w markach pocztowych.

Dla należytego funkcjonowania Biura niezbędne jest posiadanie jaknajwiększej liczby adresów wytwórców. To też Koło Samopomocy zwraca się za naszym pośrednictwem do wszystkich zakładów przemysłowych i handlowych z prośbą o przysłanie pod adresem biura (Chmielna 13) swych cenników, katalogów oraz sprawozdań handlowych.

Koło Samopomocy ma nadzieję, że powołana przez nie do życia placówka choć częściowo będzie mogła zaradzić potrzebom uzyskania należytych informacji i dlatego spodziewa się, że zainteresowani poprzecz Koła Samopomocy w jego usiłowaniach mających na celu dobro i rozwój naszego przemysłu i handlu.

Telegramy

Stan wojenny.

Wiedeń 4. Następnym krokiem wojennych przeciw Czarnogórze będzie zaprowadzenie stanu wyjątkowego w rozmaitych okolicach monarchii, a przede wszystkim w Dalmacji i w wielkich miastach monarchii, w których się mieści sporo żywiołów opozycyjnych i przewrotowych.

Cenzura prasy.

Wiedeń 4. Nad prasą bez różnicy narodowości będzie w Austrii rozciągnięty ściślejszy nadzór. Idzie bowiem o to, by zapobiec w wyższym, niż do tej pory stopnia, rezerwanu władomości wojennych i politycznych, które mogłyby nie tylko nieprzyjacielowi, lecz także i mocarstwom, w gruncie rzeczy niechętnie dla Austro-Węgier usposobionym dawać wskazówkę co do rozkładu sił monarchii, oraz co do rozmaitych planów i postanowień politycznych.

Cenzura listów i depesz.

Wiedeń 4. Będzie tu zaprowadzona ścisła cenzura depesz i rozmów telefonicznych. Nie jest rzeczą wykluczoną, że na wzór Bułgarii i Serbii będzie za wprowadzoną cenzurą listów prywatnych. Również i ten środek ostrożności jest potrzebny do zachowania w tajemnicy wszystkich szczegółów, mających zabezpieczyć monarchię przed rozmaitemi szkodami natury politycznej i wojskowej.

Ostrożności.

Wiedeń 4. Rząd zwrócił baczną uwagę na wszystkie linje kolejowe, prowadzące na południe i na południowy wschód monarchii. Tunele, władki, mosty kolejowe, pompy, wodociągi, centrale, elektryczne magazyny, wszystko to już zostało, albo zostanie w najbliższych dniach otoczone strażą wojskową, z góry zapobiedz najrozmialszym zbrodnictwom zamachom agentów obcych mocarstw, które albo już prowadzą wojnę z Austro-Węgrami, albo ewentualnie mogłyby w najbliższym czasie do wojny z Austro-Węgrami wystąpić.

Wiedeń 4. Magazyny żywności, węzłowe stacje kolejowe, hale targowe w Wiedniu oraz w wszystkich wielkich miastach austriackich i węgierskich będą otoczone strażą wojskową. Wprawdzie niema obawy, by nieprzyjaciel mógł się wedrzeć w granice monarchii (z wyjątkiem pogranicznych powiatów Hercegowiny). Ale w każdym razie chodzi o to, by zarówno państwom wojnę prowadzącym, jak i państwowom, które sprzyjają cichaczem Czarnogórze, utrudnić wszelkie zamachy zbrodnicze na te ważne instytucje użyteczności publicznej i środki pomocnicze prawidłowego zaprowadzania miast.

Przygotowanie.

Wiedeń 4. Czy przyjdzie do mobilizacji na większą skalę do tej pory jeszcze niewiadomo. Nie ulega jednak najmniejszej wątpliwości, że na wypadek, gdyby ościenne państwo zaczęło gromadzić nad granicą austriacko-węgierską znaczniejsze siły obserwacyjne, rząd austro-węgierski odpowie na te zarządzenia również skoncentrowaniem znacznych sił wojskowych.

„Jedność i postęp.”

Konstantynopol 4. Utrzymuje się pogłoska, że z chwilą podpisania traktatu pokojowego Komitet „Jedność i

postęp” wyda do narodu manifest, zaświadczający o rozwiązaniu Komitetu wraz z filijami i o usunięciu się od wyborów, bowiem Komitet doszedł do przekonania, że walka partyną wpływa ujemnie na sprawy państwowe.

Sprawa ormiańska.

Konstantynopol 4. Sprawa ormiańska nie przestaje zajmować rząd, który, celem polepszenia doli ormian, zamierza na miejsce obecnego patriarchy powołać b. patriarchę ormianina, uchodzącego za człowieka energicznego i stanowczego.

Przedłużenie zawieszenia broni.

Konstantynopol 4. Krąży pogłoska, że między Turcją a Bułgarią toczą się układy w sprawie przedłużenia zawieszenia broni, którego termin upłynął dziś.

O Essada — paszę.

Iskib 4. Doszły tu ze wiadomości o rzekomym ogłoszeniu Essada — paszy — królem lub księciem Albanji są nieścisłe.

Wojsko, wychodząc z Albanji złożyło władzę w ręce albańskich beków.

Bunt kirgizów.

Czuguozak 4. Miejscowe władze chińskie od kirgizów zażądały dostarczenia 1,000 wielebładow do celów wojennych, lecz kirgizki odmówili stawoczo, grożąc, że gdyby rząd usiłował zmusić ich przemocą — chwycą za broń.

Cesarz Wilhelm podróżuje.

Berlin 4. Cesarz Wilhelm wieczorem wyjechał do Wismadenu.

Katastrofa lotnicza.

Curych 4. Lotnik szwajcarski Resz spadł w Dzubendorfie z wysokości 100 metrowej i zabił się na miejscu.

Olbrzymi pożar.

Lublin 4. We wsi Biełczyce pożar strawił budynek pocztowy, szkołę, sklepy monopolowe i sto domów mieszkalnych. Straty olbrzymie. Wiele rodzin pozostaje bez dachu nad głową.

KRONIKA

KALENDARZYK

DZISJ Płnia, Ireny — JUTRO Janna Apost. Wschód 4—24. Zachód 7—30, długość 15—6, przybyło 7—32. Jutro now kalendarz o g. 9 m. 48 r.

Widomości historyczne:
1194 Zgon Łazariewicza Sprawiedliwego.
1782 Pokój w Petersburgu.
1821 Zgon Napoleona I.
1218 Papież Honorjusz wyzywa wszystkich wierznych w Polsce do wojny krzyżowej przeciw Prusakom.

Co będzie jutro na obiad?
1) Koldony — Bullon z kaszką — Potrawa z główki cielęcej — Kaszki z ziemniakami — Blaszki różowy z konfiturami. 2) Baracz z botwinia i kartofle — Klops pieczony, kaszka krakowska — Kompot z jabłek suszonych.

JARSKIE: Mleko — Kiełbaski gryzane — Kartofle nadziewane z sosem grzybowym — Marchew z groszkiem obłożona ciastem parzonem — Sól z sosem śmietanowym.

Abymy mądrzy nasili, nieśmiać mieć pojętość. Nieśmiać uczyć się: mądrość nie jest umiętość. Ta przęgnie z teoryi praktykę wyłączać. A tamta teoryi praktykę odłączyć.

Adam Mickiewicz.

— Kompanja Warszawska w Częstochowie.

W piątek 9 b. m. po nabożeństwie o g. 10 r., w kościele św. Ducha w Warszawie wyjechał koleją warsz.-wied. do Częstochowy kompanja nabożnych, niezależnie od kompanji, która wyjechała na po nabożeństwie w kościele Rodziny Świętej przy ul. Wiślanej, na odpust Zesłania Ducha św., przypadający w d. 11 bm.

Kompanja ta pod przewodnictwem p. Konstantego Majewskiego — uroczystość wejść ma na Jasną Górę.

— Z wczorajszego święta Strazy ogniowej.

Wczorajszy dzień św. Florjana częst. Straż ogniowa ochotnicza, jak i tak poprzednich, obchodziła nader uroczystość. O g. 10-ej i pół rano pięć oddziałów z dwoma naczelnikami na przedzie z orkiestrą, udali się pochodem na Jasną Górę, gdzie wysłuchano Maryi św., którą przed ołtarzem zewnętrznym na t.zw. szczytce odprawił o. Alfons, paulin.

Po serdecznym przemówieniu o. Alfonsa udano się ponownie pochodem na plac, gdzie odbył się przegląd dru-

żyny strażackiej i o g. 11 i pół śniadanie dla czynnej braci oraz zaproszonych gości. Przed udaniem się na salę, na placu, przemawiali pp. J. Kon i komendant Brühl. Podczas śniadania zaś pp. mec. Kokowski, Bielobradek, Pawlak i inni.

Po południu odbył się obiad dla zaproszonych gości i delegatów innych Strazy ogn. ochotn. Po zajęciu miejsc jeden z czł. Zarządu odczytał szereg depesz z życzeniami. Między innymi od nieobecnego prezesa Zarządu Strazy — p. Jełowickiego i innych.

Za biesiadnym stołem minął czas nader mile. Toastom i przemówieniom nie było końca. Przemawiali p. J. Jurkowski, Brüll, Pawiak, Bukowski, Cymbler, który zarazem pokwitował Straż za dostarczony swego czasu kamieni przeznac. nal. mu sumę na Straż i inni. O godz. 7 wieczorem odbyła się zabawa taneczna, dla czynnych członków Strazy i ich rodzin, która przetrągnęła się prawie do świtu. Nastroj panował bardzo serdeczny.

Znany w Częstochowie dyr. kinematografu p. Krzemlński, dokonał szereg zdjęć dla swego „Odeonu”, utrwalając w ten sposób najważniejsze momenty obchodu uroczystości św. Florjana.

— Początek lekcji.

Dzisiaj rozpoczynają się lekcje we wszystkich szkołach rządowych a wskutek rozporządzenia kuratora warszawskiego okręgu naukowego i w prywatnych szkołach polskich, które poprzednio nie były zmuszane do tak długich ferji.

— Z cechu zdunów.

Stosownie do zawiadomeń wczoraj o godz. 10 rano w kościele św. Rodziny odprawione zostało na intencję zdunów oraz ku czci patrona tego cechu św. Florjana, nabożeństwo, którego wysłuchali licznie zebrani zarówno majstrów jak i czeladzie. O g. 11 wyszedszy z kościoła udali się wszyscy do Resursy Rzemieślniczej w Alei I nr. 9, gdzie przy wspólnym stole biesiadnym zabawiano się do wczecza, mile i pożytecznie gawędząc o bliższych sprawach.

— Nowa chorągiew zdunów.

Na wczorajszym zebraniu zdunów z okazji święta patrona cechu w Stow. Rzemieślniczo-Przemysłowem czeladzie zdunicy uchwalili sprawić nową chorągiew cechową.

— Odwołano przedstawienie.

Zapowiadziane na wczorajszy wieczór w Stow. Rzem.-Przemysł. przedstawienie amatorskie p. t. „Grabe Ryby” M. Bałuckiego zostało w ostatniej chwili odwołane, gdyż prawdopodobnie wskutek deszczu ulewającego i burzy przybyło na nie bardzo mało publiczności.

— Zebranie felcerów.

Starszy cech felcerów p. Gorodecki, za pośrednictwem naszego „Gońca” Częstochowskiego, starszych felcerów, należących do zgromadzenia uprasza o łaskawe przybycie w czwartek 8 b. m. o godz. 6 po poł. do Magistratu na półroczne zebranie.

— „Quo Vadis” w Częstochowie.

Bywający za kordonem lub nawet w Warszawie częstochowianie zachycali się słynnym arcydziełem techniki kinematograficznej, wykazanej w złożonym z 6-ciu części, i trwającym półtrzęcej godziny obrazie „Quo Vadis”. Treść, jak widać z samego tytułu obrazu, oparta jest tu na wiakopomem arcydziele naszego młodzi H. Sienkiewicza. Wiemy, że kilka osób zachęconych recenzjami, zamieszczonymi w pismach zagranicznych, wyjechało do Krakowa lub Katowic, by zobaczyć ten obraz. Większość jednak częstochowian nie może sobie na to pozwolić, tym więc pręgnąc dać możność zobaczyć obraz, tamym zaś dać sposobność zachwycać się nim po raz wtóry, — dyrekcja teatru „Odeon” sprowadza „Quo vadis” do

WYSTAWA SZTUK PIĘKNYCH

w Częstochowie, Teatralna № 11, otwarta codziennie od g. 11 do zmierzchu, w sobotę, niedzielę i święta do 8 w

Częstochowy w tych dniach i dawać go będzie jednocześnie w dwóch miejscach, a więc w „Odeonie” i w gmachu panoramy „Golgota” w końcu Alei 3 jednocześnie przez tydzień, poczynając od soboty 10 b.m.

Z „Lutni”

Artystyczny kierownik „Lutni” p. Stefan Kazuro za pośrednictwem naszego „Głosu Częstoch.” uprasza członków chóru (męskiego i żeńskiego) o stawienie się dziś o g. 8-jej wieczorem na jenerałą próbę.

Z Tow. „im Moniuszki”

Czynni członkowie rzem. tow. śpiew. „im. Moniuszki”, z racji nadchodzących świąt Bożego Ciała—proszą się o sumienne wypełnianie zobowiązań na siebie przyjętych, manilowice o sumienne uczęszczanie na próby.

Wycieczka szkolna.

Częstochowie ma wkrótce odwiedzić liczną zbiorową wycieczka uczniów i uczenie różnych szkół polskich, zorganizowana przez p. A. J. Hillera z Brzozówki przez Nowy Dwór.

Marszruta jej prowadzi przez Częstochowę, Zawiercie, Zagłębie Dąbrowskie, Ojców, Kielce, Sandomierz, Puławę i Warszawę. Opłata od każdego uczestnika wycieczki wynosi 30 rb. Punkt zborny wyznaczony jest w Częstochowie d. 15 bm.

Wycieczka dzisiejsza.

Na dziś zapowiadane zostało przybycie do Częstochowy wycieczki naukowej, złożonej z 20 studentów politechniki warszawskiej z profesorem Zaradnowskim na czele.

Wycieczka zabawić tu ma 3 doby, poczem udaje się do Sosnowca.

Wycieczki Krajoznawcze.

Sekcja wycieczkowa Częst. Oddziału Polskiego Tow. Krajoznawczego urządza w najbliższym czasie następujące wycieczki:

1) 11 i 12 bm. do Kielc i Chełm. Wyjazd z dworca H-K o 9 rano 11 b.m.—powrót 12 bm. o godz. 7 w. Punkt zborny na dworcu H.K. Koszt dla członków 5 rb. 50 k. dla nieczłonków 7 rb. od osoby.

2) 18 b.m. do Olsztyna. Wyjazd z dworca H. K. o 9 r. — powrót o 9 w. Koszt dla czł. 1 rb. dla nieczłonków 1 rb. 65 k.

3) 25 bm. do Mirowsa i Mstowa.—Punkt zborny o 7 r. na Nowym Ryнку. Powrót o 8 w. Koszt dla członków 50 k. dla nieczłonków 1 rb.

4) 1 czerwca do Gidel.—Wyjazd z dworca Wiedeńskiego do Kłomnic o 11 m. 20 przed połud. Powrót o g. 9 w. Koszt dla czł. 1 rb. 40 k. dla nieczłonków 2 rb. 10 kop.

Zapisy przyjmuje p. Jan Dreszer — II Aleja nr. 40 od g. 3 do 6 po poł. codziennie.

Z muzyki.

Niebawem ukaza się na półkach księgarskich nastrojowe pieśni Edwarda Słoińskiego z muzyką Ludwika Wawrzynowicza. Nie od rzeczy nadmienić, iż na kursach dramatycznych p. Hryniewieckiej w Warszawie odbył się wieczór nastrojowy, na którym najzdolniejsze

uczenie wypowiedziały cały szereg poematów Edwarda Słoińskiego.

Poezje te o charakterze odrębnym, oryginalnym w treści wywarły na obecnych głębokie wrażenie. Edward Słoiński uważany jest dziś ogólnie za poetę nastrojowy.

— Bzy kwitną.

Po ostatnich paru dniach ciepłych wczoraj w niektórych ogrodach zakwitły bzy; barwne ich kielce między innymi stroją już drzewa przed kościółkiem im. Marii w Alei 3.

— Ze strajku u Motów.

Dziś więc, jeśli dobra pójdzie, bezrobocie w przygotowalni fabryki Motte, Mellassoux et Cailillez powinno być zakończone. Zeleńca to ma od odpowiedni, jaką da dyrekcja fabryki, która przyrzekała dziś decyzję swą zakomunikować robotnikom.

Jeżeli dziś robota w przygotowalni nie będzie wznowiona, to zmuszoną będzie stanąć i część przedziału w skutek braku materiału. Zyczyć zatem należy, aby fabryka w imieniu wspólnego dobra, nie przeciągała struny, zrobiła, co może.

Kafie i roboty zduńskie L. NIEPRZECKI i S-ka

w Częstochowie,
Teatralna 34, telefon 321.

— Remont w Magistracie.

Remontu lokalu biur Magistratu podjął się z licytacji p. Karol Plucik. Z zadoleniem powitać należy, iż utrzymał się przy robocie nie zysk, lecz chęć służyć, który nadto wykonywa ją nader starannie, rozpoczynając od dolnych pomieszczeń, skąd biura chwilowo przeniesiono do wielkiej sali na piątrze.

— Niebezpieczne pokąsanie.

Wczoraj o g. 8 wiecz. w dziedzińcu domu przy ulicy Aleksandrowskiej nr. 22 pies właściciela domu rzucił się na 3-letniego Sławomira Przanowskiego, synka zamieszkałego w tymże domu p. Henryka Przanowskiego, urzędnika telegrafu na st. Częstochowa w. w., powalił go na ziemię i pokasał mu twarz i ręce. Na szczęście przybiegli lokatorzy, którzy z trudem zdolali oderwać rozszalałe zwierzę od nieszczęśliwego dziecka; inaczej mogło ono zostać poszarpane na kawałki.

Z pomocą dziecku pośpieszył niezwłocznie zawiadomiony telefonicznie lekarz kolei W.-W. dr. Stanisław Nowak.

Jak nas informuje ojciec dziecka, pies ten jest bardzo złośliwy, nadto pan P. podejrzewa, iż zwierzę jest chore, bowiem pokąsaniem przed tygodniem przez nie dziecku innego lokatora tego samego domu rąki się nie goją, lecz sączy się z nich ropa.

— Zagadkowe zwłoki.

We Mstowie Warta wyrzuciła na brzeg zwłoki jakiegoś mężczyzny w średnim wieku. Sądząc z ubrania pochodził on ze sfer inteligentnych. Zwłoki zabezpieczono do zejścia władz sądowo-policyjnych.

mężczyzna pojmuje za żonę bogatą panią, żeby wypłacić swoje długi, aby wieść wygodny i występny żywot, podczas gdy kobieta skazana była równocześnie na bezsilne, spokojne przypatrzenie się temu, jak całe jej życie idzie na marne. W takim razie nie szkoda mężczyznom żony, ale środka z bogactwa się cudem mieniem. Matema on, że wolno ma postępować z tą istotą z wszelką bezwzględnością, a gdy nareszcie marnotrawca pieniądza jej puści i zrobi z bogatej dziewczyny ubogą kobietę, której nigdy nie kochał, wówczas uważa ją tylko za niepotrzebny ciężar. Dla tego też według mnie, potrzeba temu zapobiedz przez prawo, gdyż inaczej małżeństwo stanie się zgubą społeczeństwa.

— Jak widzę, chce panna Gertruda dla idei ochronienia kobiety od nadużyć męża, stoczyć walkę chwalebna. Pani chęć z małżonków uczynić dwie osoby, któreby wprawdzie żyły razem, ale nie miały nigdy interesów wspólnych. Otóż według mego przekonania, życie rodzinne ucierplaloby raczej na tem.

— Nie poczuwam w sobie zdolności, przerwała Gertruda, żeby określić jasno, jakby ten stosunek powinien być ułożony. — Nie jestem prawodawcą, ale czuję, że nie może pozostać tak, jak jest teraz. Prawodawstwo musi coś zrobić, żeby bądź co bądź prawo własności zamężnej kobiety zabezpieczyć.

— Ależ panno Gertrudo, musiałabyś pani przeciw wyobrazić sobie, pod jaką

— Śmiertelny wypadek.

Trzyletni chłopczyk J. Wartaka z Grabocina, pod Niemcami, w Zagłębiu, bawił się na planie kolejki, po którym przewożą węgle na kopalnię „Jakób”. Wózki, naładowane węglem, nagle najechały na chłopca tak nieszczęśliwie, iż objęły mu rękę i poturbowały. Nieszczęśliwemu udzielił pomocy lekarz miejscowy. Dziecko na drugi dzień rano zmarło.

— Postrzał.

Uczeń częst. gimnazjum rządowego, trzecioklasista, R. Z. bawiąc się rowelwem, postrzelił sobie palec wskazujący a lewej ręki. Opatrunku dokonał felczer powiatowy p. Gorodecki.

— Potwór.

W sobotę 3 bm. o g. 7 w. na Zawodzu w oborze miejscowego obywatela p. Swiatały ocellila się krowa, wydając na świat potwora o ośmiu nogach, dwóch zroszonych z sobą pośladkach i dwu łbami, z których jeden—ciela, drugi zaś podobny do psa z rasy mopsów. Potwora wydobyto wskutek uduszenia niezwyłego, więc zakopano go w pobliżu.

— Plan do zatwierdzenia.

Władzom złożono do zatwierdzenia plan oficyny parterowej murowanej na posesji Lewka Czarnego przy szosie Warszawskiej.

Radomsk.

— Piłga.

Mieszkańcy domów Bohma, Najkrona i pobliskich narakaję na jednego z sąsiadów, z zajęcia kościelnego, który zatrzyma im życie kłatwami i wymyślaniem, zgola niewłaściwymi nietylko dla osoby stojącej blisko kościoła, lecz nawet dla postronnej. Na te ekcesy nie pomaga żadna interwencja, na którą odpowiada groźbą strzelania, szercząc postrach.

Kaz. Żyg.

Z Koniecpola.

— Z teatru na Straz.

Dnia 19 zm. w sali domu ludowego, odbyło się tu amatorskie przedstawienie na rzecz nowo założonej Straży ogłowej Koniecpolskiej. Licznie zebrana publiczność, tak miejscowa jak przyjeżdżająca z zapalem oklaskiwała zawsze młodych i sympatycznych: „Radców Pana Radcy” Baluckiego i „Posażną Jedynaczkę” nieśmiertelnego Fredry.

Dzięki wyborczej, pełnej werwy grze amatorów i staranemu głównemu organizatora i prezesa straży d-ra Rathla, przedstawienie udało się pod każdym względem znakomicie.

Gustowne programy, których sprzedaż podjęła się łaskawie hr. Henrykowa Potocka, znalazły licznych i hojnych nabywców, tak, że dochód ogólny osiągnął wysoką jak na prowincjonalne stosunki sumę 300 rb. Mamy nadzieję, że tak piękny pod każdym względem rezultat, zachęci ofiarne i utalentowane grono do powtórzenia w niedługim czasie tej milej i pozytywnej zabawy, zwłaszcza że celu dla niej u nas nie braknie.

Ze świata.

Czuły małżonek.

W Frankfurcie nad Menem aresztowano technistrza, Karola Hopfa, który zdobył nawet przed laty tytuł mistrza w konkursie międzynarodowym fechtunku, pod zarzutem usiłowanego otrucia żony dla zdobycia kwoty 80,000 marek, na którą była ubezpieczona. Nieszczęśliwa kobieta uniknęła śmierci tylko dla tego, że umieszczono ją w szpitalu.

Przeprowadzone przez policję śledztwo wykazało, że dwie poprzednie żony Hopfa, obie ubezpieczone na znaczne kwoty, zmarły również w sposób zagadkowy.

W mieszkaniu Hopfa znalazła policja wielbie ilości trucizn, jak: cjanek potasu, arsenik i kultury bakcyliów cholery, oraz tyfusy, wystarczające dla wywołania zarazy w całym mieście.

□ Nagie kobiety na pomnikach.

W Paryżu budził się reakcja przeciw zwyczajowi otaczania postaci dla której pomnik jest wzniesiony, grupą nagich figur kobiecych. Naliczono 365 takich pomników w Paryżu.

Pod pozorem, że oddają hołd bohaterowi, że składają część talentowi, wiedzy, cnocie, obywatelskości, kobiety roztaczają swe wdzięki przed publicznością, w dodatku nie zawsze piękne, a brak wszelkiego związku tych figur z główną postacią najlepiej ilustruje tak często powtarzający się motyw kobiety, trzymającej lustro w rękę i w niem się przeglądającej.

Nowy prefekt polcji objawił zamiar niedopuszczenia do ustawienia takich pomników na miejscach publicznych, a opinia publiczna staje po jego stronie. Wogóle objawia się opozycja przeciw temu, aby pomnik przygłaszcz rzeźbą szeroką i propaguje się powrót do dawnego zapatrywania, że posąg lub biust wystarcza, — a już zgola nagich kobiet dla podniesienia swojej wartości nie potrzebuje.

Odpowiedzi od Redakcji.

P. I. P. Trzeba sobie wyrobić tak zwane „jedynactwo”. Radzimy panu uczynić to nie zwlekając jaknajprędzej. Procedura prosta, a trzeba ją zacząć od rządcy, którego zaświadczenie potwierdzi właściwy cyrkul.

OGŁOSZENIE.

Na stacji Częstochowa W.-W. 241V 7V 913, o 11 rano odbędzie się publiczna licytacja na sprzedaż 2 beczek kieszonkowych wagi 18 p. 5 f. przesyłki Będzin posp. Częstochowa nr. 10993.

W razie nie dojścia do skutku licytacji, powtórna licytacja odbędzie się 26.1V 9. V 913.

Dom sprzedam tanio piętrowy murywany; 12 mieszkań z ogrodem. Ostatni Grosz nr. 37 ul. Wesola.

Potrzebna zdolna področna o raz dziesięć do nauki. Chreścijański magazyn mód 3 Aleja nr. 55.

3-1-287

Szlachetne serca

POWIEŚĆ.

(Ciąg dalszy).

Poczem Edward zagadnął:

— To jednak osobliwa kobieta, ta ciotka Ludwika!

— Ale w istocie uczciwa, dzielna kobieta, o tem jestem głęboko przekonana, lubo nieszczęście zatruli jej życie i uczyniło zgryźliwą. Mąż, którego kochała nad wszystko, zranił boleśnie jej serce, po jego śmierci zaś, gdy pozostała samotną z majątkiem tylko, który był przyczyną jej nieszczęścia, wówczas stała się surową, nieubłaganą i poczytywała wszystkich bez wyjątku ludzi za nieprzyjaciół. I doprawdy, jest coś przerażającego niemal, kiedy się pomyśli, że mężczyzna zeni się z majątkiem a młoda i niedoświadczona dziewczyna jedynie w tym celu, żeby posłać jej pieniądze.

Ja nie pojmuje prawodawców nowoczesnych, żeby też nie pomyśleli o uchwaleniu prawa, któreby chroniło kobiety od podobnych egoistycznych obliczeń. A nawet dzieje się przeciwnie, bo prawo popiera dziś takie nadużycia przekazując mężczyznom wszystko, cokolwiek kobieta posiada albo zarobi. Na prawodawstwie więc ciąży winna za wszelkie nieszczęście i moralną nędzę, wynikające z nikczemnego postępowania, kiedy

formą byłoby to możliwe?

— Wyobrażam sobie, że mąż musi być administratorem majątku wspólnego, ale prawo musi zapobiedz temu, żeby ten mąż nie miał przywileju marnotrawienia tego, co nie jest jego własnością. Kapitał, który mu wniósła żona musi pozostać nietykalnym, żeby pozostał nieknięty dla żony i dzieci. Prawodawstwo musi wystrząść w obronie słabszego, ale nie wspierać męża, żeby według swego widzieli marnotrawił nie swoje. Obowiązkem także prawodawstwa jest czuwanie nad pracą żony i nad tem, aby próżniak i niesumienny człowiek nie mógł puszcząć tego, co żona w pocie czoła zapracowała. Bo wszakże owoce jej pracy, to wyłączna jej własność i jej dzieci. Jak na teraz, to równie smutne są widoki tak dla mających panien, jakoteż dla pracowni zarabiających na życie. To też ja, jeżeli mam mówić otwarcie, nie odważyłbym się wobec dzisiejszego stanu prawodawstwa wchodzić w zwłazki małżeńskie.

— Ja zaś, nie potrafię sobie wyobrazić, jak może panować tego rodzaju nieufność w stadtemalżeńskim — rzekł Edward i spojrzal zamyślon.

— Ze pan nie mozesz sobie tego wyobrazić, to całkiem naturalne — odparła Gertruda z uśmiechem. — Z pańskim przekonaniem nie zgodziłoby się to z pewnością, abyś miał pojąć żonę, której majątek nie wolno by mu było administrować.

— W samej rzeczy, nie przystalibyśmy na to pod żadnym warunkiem — rzekł Edward — ponieważ ja nie potrafię w małżeństwie odróżnić pojęć: moje i twoje. Sądzę, że w stadie powinien być ktoś kierujący wszystkim, a tym bywa zwykle zgodnie z prawem mąż — mężczyzna.

— Dla honoru zaś posiadania takiego naczelnego kierownika, powinna kobieta wszystko poświęcić, cały swój majątek? Maie się zdaje, że to żądanie zbyt wygórowane.

— Ależ i mężczyzna czyni pewnego rodzaju poświęcenia skoro się ożeni — przerwał Edward. — Przypuśćmy naprzykład, że ja i pani, kochamy się nawzajem. Pani jesteś majątkna, ja zaś mam intrancie stanowisko, mam jednak i długi z dawnych lat, młodszego wieku, które zaciągnąłem, aby ukończyć studia; długi te przeszkadzają mi uczęszczać do szkoły, z czego oboje pragniemy, połączyć losy nasze w dolę wspólną, otóż przeszkoda ta musiałaby być wieczną, gdyż według pani, majątek jej powinien zostać nietykalnym. Może zaś dochody nie wystarczająby same, aby usunąć te przeszkody. Czylibyżbyś pani w takim razie nie widziała w tem ofiarę, gdyby kochający się nawzajem nie mogli się połączyć w skutek powyższych przeszkód?

— Wszakże gdybym była uboga, musiałabym pan także zgodzić się na taką ofiarę — odparła Gertruda.

(d. c. a.)

REUMATYZM ZWYCIEŻONY

Reumatyzm i artretyzm są to jedne z najbardziej rozprzestrzenionych wśród ludzkości choroby. Nie szczędzą one nikogo, nie można ich nazwać chorobą bogaczy, podczas gdy pracujący fizycznie biedacy podlegają im w równym stopniu jak milionerzy: Grasaują one zarówno w mięsie jak i na wsi i jeżeli z jednej strony siedzący tryb życia, brak ruchu i nadmiar pożywienia czyni organizm podatnym dla nich, to z drugiej strony ani życie ruchliwe, ani wstrzemięźliwość nie są w stanie zapobiedz im, jest to prawdziwy bicz ludzkości.

Reumatyzm jest jedną z najczęstszych chorób. Formy w jakich się przedstawia są niezliczone, począwszy od bólów w stawach, mięśniach, wnetrzeniach, a skoczywszy na migrenie i nieznosnych neuralgjach, wyraża się on też w postaci najrozmaitszych chorób skórnych (egzema, psoriasis, pokrzywka, acnea i t. p.) pomijając już podagrę, piasek moczowy, bóle wątroby i nerek, wypadanie włosów i zwłanie naczyń.

Reumatyzm nie szczędzi żadnego narządu. Poraża on skórę, nerki, wątrobę, pęcherz moczowy, żołądek, jelita, oczy i mózg. Wreszcie dostaje się do serca, a wówczas następuje koniec. Bez względu na to nanka nie jeszcze nie uczyniła w tym kierunku, nie wyjaśniła jego przyczyn i pochodzenia, zajmując się wciąż bezowocnymi sporami i do dnia wczorajszego jeszcze szukała środka jak najracjonalniejszego. Z całego tego mroku wylania się jeden tylko jasny fakt, po-

siadający w zaczątku rozwiązanie tego zagadnienia, mianowicie fakt, że reumatyzm związany jest ściśle z nadmiarem kwasu moczowego w organizmie.

Czy nadmiar ten jest przyczyną, czy też skutkiem reumatyzmu, czy powstaje przed czy po momencie kryzysu jest to już pytanie drugorzędne. Niechaj fizjologowie śleczą nad nim.

Dla pacjentów i lekarzy bowiem ważniejszym jest samostwierdzenie, że reumatyzm nie ukazuje się bez kwasu moczowego a bez reumatyzmu kwas moczowy jeśli tylko jakimkolwiek sposobem zmniejszymy ilość kwasu moczowego w organizmie, reumatyzm słabnie i zupełnie prawie znika. W ten sposób można utrzymywać, że skuteczne leczenie reumatyzmu znajduje się w prostym stosunku do spożytkowywania produktów wpływających na usunięcie kwasu moczowego. Skuteczne, acz bardzo względnie działanie litu salicylowego sodu, aspiryny i innych ten tylko daje się objaśnić.

Na tem też właśnie polega tajemnica cudownego wyleczenia, tego cierpienia za pomocą dopiero co wynalezionej przez genialnego chemika Chatelaina' preparatu i nazwanego Urodonal Chatelaina'a. Kto zechce uważnie przejrzeć rozumowanie, które poniżej podaję, kto zechce choć trochę zastanowić się nad tem, zrozumie w jaki sposób możliwe są cudowne skutki, wzbogacające statystykę lekarską zwłaszcza gdy przypomni sobie, że każda dawka Urodonalu Cha-

telaina' rozpuszcza w sobie kwas moczowy 37 razy silniej aniżeli lit.

W ten sposób wykluczyć należy wszelką konkurencję. Rozpuszczenie kwasu moczowego przestaje być szkodliwym dla organizmu, gdyż nie zbiera się w nim, lecz podobnie jak i inne mniej ważne trucizny wydziela się na zewnątrz.

Niema więc obawy, że kwas ten zgęsi krew, wytworzy kamienie nerkowe, moczowe, lub też złoćliwe że pokryje tętnice kamiennym osadem, czyniąc je kruchymi, a wreszcie, że mięśnie i stawy uciernięją. W stanie płynnym kwas ten rozpuszcza się jak cukier w gorącej wodzie i wydziela się z organizm wraz z moczem. Już w pierwszych dniach leczenia tym środkiem jest się radośnie zdziwionym brakiem zwykłego u artretyków cęglatego osadu w moczu, który to osad jest najlepszym wskaźnikiem chorobowego stanu narządów. Należy zająć Urodonal Chatelaina'a regularnie przez 2 tygodnie aby się upewnić, że wszelkie bóle już ustąpiły i że można im zapobiedz na bardzo długi czas.

Po trzech miesiącach leczenia zupełnie ustępuje nadmierne tworzenie się kwasu moczowego następuje kompletne i ostateczne wyzdrowienie. Nie są to czcze słowa. Setki lekarzy i wybitnych profesorów poświadczyło, że teoria ta znalazła w zupełności potwierdzenie w klinice.

Jeden z tych lekarzy, znakomity internista zamieścił w piśmie słynnego profesora Guchar'd'a w "Dzienniku Praktykantów" następujące godne uwagi i nie-

zwykle przekonywające słowa. Wypróbowałem jeden z nowych środków, a mianowicie Urodonal Chatelaina'a, którego rezultaty istotnie są niezwykłe. W żadnym wypadku skutek nie był ujemnym.

Artretycy zający Urodonal Chatelaina'a przez 10 dni, co miesiąc według przepisu w dawce 3-4 łyżek od herbaty pozbywali się zupełnie swoich cierpień jedni reumatyzmu, drudzy kolek nerkowych, jeszcze inni migreny.

Takie systematyczne sączenie kwasu moczowego zapobiega nawrotowi choroby.

Słowem wszystkie prace medyczne świadczą o tem, że całkowity kurs leczenia Urodonalem Chatelaina'a polegający na zacyciu do 3 butelek tego środka, sprowadza upust kwasu moczowego dostateczny, żeby nawet najbardziej zapuszczony organizm oczyścić i w ten sposób radykalnie uleczyć reumatyzm, podagrę, piasek moczowy, migrenę kamienie złoćliwe i skórne choroby, jeśli do tego jeszcze nadmienimy że poza tem wszystkim swoimi właściwościami Urodonal Chatelaina'a posiada jeszcze przewagę, że jest zupełnie nieszkodliwym w największych nawet dawkach, że nie wpływa szkodliwie na żołądek, na serce, na nerki, ani też na mózg, że zmuszeni jesteśmy przyznać, że leczenia za pomocą tego środka towarzyszyć musi wielkie powodzenie i że w zupełności zasłużył on na przychylnie przyjęcie w Akademii Umiejętności.

Dr. Bionard.

Urodonal Chatelaina'a jest do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Wystrzegać się szkodliwych dla zdrowia naśladownictw

Żądajcie zawsze z firmą wynalazcy

CHATELAIN'A

Nuty LECZNICZA MAŚĆ ZIOŁOWA

w wielkim wyborze Poleca księgarnia M. Lipskiej. 0318

Piękne letnie mieszkanie w suchoj gorzkiej okolicy, 15, wiorst szosa od Cegostohowy, 5 wiorst od stacji Rudniki 2 i pół w. od st. Olsztyn Wytworna kuchnia i t. d. Całkowite utrzymanie wlecie z mieszkanem i obstaraniem 36 rb. miesięcznie. Dniem do 14 lat połowę. Małe i starsze dzieci jak również pokoje bez utrzymania do ugody. Blizsze 0897

WILIA-CREME DOKTORA OBERMEYERA
UNGUENTUM HERBALE COMPOS. OBERMEYER.
 Specjalny niezrównany środek medyczny przeciw wszelkiego rodzaju: EGZEMOM, SWIERZBI, LISZAJOM, WRZODOM, WYSPYKOM, PRYSZCZOM, OPARZENIOM, ODMROZENIOM, i wszelkim chorobom skórnym.
 Sprzedaję w aptekach i składach aptecznych po rb. 1.25 k. za pudełko: PRAWDZIWE W CZERWONEM opakow.
 Występuje się naśladowcstw!

"Mydło Herba"

D-r OBERMEYERA z wizer. Słosty Milosierdzia na każd. kawalku.
 Przy równoczesnem stosowaniu CUDOTWÓRCZE WYLECZENIE!

POKOST

C. Ch. Szmidta w Rydze
 oraz wszelkiego rodzaju
Farby i Gips
 Poleca: Skład Materiałów Aptecznych i Farb "WACŁAWA ORŁA" w Częstochowie, III Aleja 46.

Dominium Skrzydłów

Od 1-go Lipca r. b. zakłada miazozarnię sprzedaży hurtowej i detalicznej mienia w blaszankach 20-tolitrowych, butelkach i litrowych i półlitrowych hermetycznie korkowanych i plombowanych.
 Aleja 11-ga róg Teatralnej M 24.
 Zamówienia wczesniejse przyjmuje Zarząd Dóbr Skrzydłów poczta Kłomnicze. 244

Pokój słoneczny z otodzielennem utrzymaniem zaraz do wynajęcia cena przystępna. Zjełazna 11 stróć wska 274

Zginał pasport wydany przez gminę Gidle pow. Noworodamskiego na imię Antoniego Urbaskiego. 275

Do wynajęcia letnie mieszkanie z o-mieszkaniem w Kamińsku r o d e m owocowym przy stacji, 3 pokoje lub dwie wioroty od st. 2 z kuchnią, werandą, ogrodkiem, willa drewniana wiorst od Cegostohowy na przy lasie wiadomość Wiadomość trzacia Ale-Michalski. 260

Potrzebni obłopy do składu wyrobów miedzianych Bioter i S-ka 2 Al. 16 wejście od wałów. 271

Potrzebne zaraz panienki do sprzącia wiadomość cukiernia Mi-ehotek. 276

Licówki terakotowe, płytki terakotowe glazurowane oraz na podkładzie kaolinowym

POSADZKI TERRAKOTOWE (stałe na składcie)

ZDZISŁAW RYLSKI Częstochowa, Aleja II 20 Telefon 93.

Dzień
 GAZETA BEZPARTYJNA.
 Pod redakcją Stefana Gońcickiego.
 "DZIEŃ" reprezentuje biernie demokratyczny i stoi na gruncie wydatnie narodowym. Broni kraja naszego przed zalowam żydowskim. Popiera nauki i przemysł polski. Stoi na straży ziemi polskiej przed zachłannością niemiecką.
 "DZIEŃ" od r. 1913 otwiera swoje prenumeratorem cenę

BEZPŁATNE PREMIUM
ATLAS GEOGRAFICZNY EUROPY
 złożony z 20 pięknie wykonanych w kolorach map i 4 stronice tablic statystycznych, obrazujących stan polityczny, kulturalny i ekonomiczny narodów Europy.
 Atlas zawiera następujące mapy: Ogólna mapa Europy; Kordeswery: Polska, Mapa gub. Chełmskiej, Rosji, Rumunii, Grecji, Turcji, Góje centralno-północnej, Kordeswery: Anglia, Francja, Włochy, Grecja, Włochy, Grecja, Hiszpania i Portugalia, Szwarcja, Danja, Belgja, Szwarcja i Norwegja. Atlas zawiera dokładne oznaczenie miast, kolei, granic, gór i rzek.
Atlas który bezpłatnie otrzymają wszyscy prenumeratorzy "DZIEŃ", przedstawia wartość kilku rubli.
 Prenumeratory, opłacając "Dzień" z góry na rok 1913, otrzymują Atlas natychmiast przy włączeniu przedpłaty. Prenumeratory kwartalni i półroczni otrzymują bezpłatnie Atlas Europy przy uiszczeniu ostatniej raty prenumeracyjnej w roku 1913.
 "DZIEŃ" oprócz śmiało pisanych artykułów wstępnych, fejetonów, włączając obługi telegraficzne i kromatki, daje w tygodniu plansz potwierdzonych: prowincji, Litwie i Rosji, nauco, literaturze i sztuce, kolonjom polskim, ruchowi społecznemu i politycznemu.
 Prenumerowane "DZIEŃ" zastępuje trymienne kalendarz na raz czasopiśmie.
 W "DZIEŃ" biorą udział wybitne sily literackie i publicystyczne. W odcinkach "DZIEŃ" zamieszczone oryginalne powieści i nowele.
 Adres wydawnictwa: WARSZAWA, WARECKA Nr. 15.
 WARSZUKI PRENUMERATY:
 W Warszawie: Rozcznia rb. 6.60, półrocznie rb. 3.30, kwartalnie rb. 1.65, miesięcznie kop. 55. Za odczynienie do domu kop. 5 miesięcznie.
 Na prowincji i w cesarstwie: Rozcznia rb. 9, półrocznie rb. 4.50, kwartalnie 2.25, miesięcznie kop. 75.
 Zagranicą: Rozcznia rb. 14, półrocznie rb. 3.50, miesięcznie rb. 1.20.
 Prenumeratory opłacający i odbierający Atlas w Administracji "DZIEŃ" żadnych dodatkowych kosztów nie ponoszą.
 Prenumeratory przesyłają Atlas otrzymać pocztą uiszczając 50 kop na koszt przesyłki i opakowania. Kto przagnie otrzymać Atlas pięknie oprawy w angielskim płótno na koszt oprawy płaci i rb.

Hurtowe Składy Stowarzyszenia Kupców Chłreńszjan pod firmą "OBROŃA"
 w Częstochowie ul. Ogrodowa Nr. 11
 Są najtępszym źródłem zaopatrywania się w towary Kolonialno spożywcze. Cena na wszystkie artykuły rynkowa, (najniższa)
 Wyłączna sprzedaż cukru z trzech pierwszorzędnych cukrowni Lublin, Milejów i Mielędów.

Sklep spożywczo-destrybuacyjny do sprzedania Jasmogórska 24 267

Przełnia do sprzedania z powodu wyjazdu I Al. I. 278

Przybyłszy się wylęł brzozy w oisłrya Krakowska 35 Szule 289

Sklep spożywczo-destrybuacyjny do sprzedania w III-iej Alei. Wiadomość w Adm. Gońca. 286

KEFIR czysty z żełazem lub pepsyną, najlepszy, naturalny odżywczy środek wyrobiony w apteka A. Wioskiskiego pod Jasną Górą. Dostac można na miesiąc lub w miesięczni Zjełazki skioj II-ga Aleja Nr. 32.
 Kefir na żądanie może być dostawiany do mieszk.

Uwaga: Uprzejmie proszę Sz. odbiorców kefiru o łaskawe wstrzymanie butelek.

-0243-